



מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

23 באפריל 2006.

שילוב טרוריסט בכיר בממשל ה"חמא"ס": מינוי ג'מאל אבו סמהדאנה למפקח הכללי של משרד הפנים והמשטרה



ג'מאל אבו סמהדאנה מונה כמפקח כללי של משרד הפנים והמשטרה ובו בזמן ממשיך לשמש כמנהיג "ועדות ההתנגדות העממית" (צילום: אתר האינטרנט של ועדות ההתנגדות העממית www.moqawmh.com)

כללי

1. ב-20 באפריל הודיע סעיד ציאם, שר הפנים הפלסטיני מטעם החמא"ס, כי מינה את ג'מאל אבו סמהדאנה, העומד בראש "ועדות ההתנגדות העממית", למפקח הכללי של משרד הפנים והמשטרה. כמו כן הורה על הקמת כוח בטחוני, שלטענתו מיועד לסייע

למשטרה הפלסטינית להשכין סדר ציבורי. הכוח החדש יורכב מארגוני הטרור השונים ויהיה כפוף ישירות לשר הפנים.

2. מינוי זה הינו ראשון מסוגו, שכן לראשונה מאז הוקמה ממשלת ה"חמא"ס" מתמנה לתפקיד בכיר בממשל החדש מנהיג טרור מובהק, בעל רקורד עשיר של פיגועים ועם "דם על הידיים" (ראו נספח: דיוקנו של טרוריסט). זאת ועוד, אותו מנהיג טרור יצא לאחר מינויו בראיונות לתקשורת בהם הבהיר כי **בדעתו להמשיך ולעמוד בראש ארגונו ולהמשיך ולבצע פיגועים וכי הדבר אינו עומד בסתירה למינויו לתפקידו החדש.**

3. ברקע המינוי עומדים מאבקי הכוח בין אבו מאזן לבין ממשלת ה"חמא"ס" על השליטה במנגנוני הביטחון וניסיונות ה"חמא"ס" להתמודד עם האנרכיה הגואה. את מינויו של אבו סמהדאנה ניתן להערכתנו לראות כמהלך תגובה של החמא"ס למינוי רשיד אבו שבאכ ע"י אבו מאזן למפקד כוחות ביטחון הפנים (שבמסגרתם נכללים מנגנוני הביטחון המסכל, המשטרה וההגנה האזרחית). מינויו של רשיד אבו שבאכ נתפס ע"י ה"חמא"ס" כצעד שמטרתו לרוקן מתוכן את סמכויותיו של משרד הפנים, שבשליטת ממשלת ה"חמא"ס".

4. גם מינויו של אבו סמהדאנה רחוק עדיין מלשים קץ למאבקי הכוח ב"רשות". אבו מאזן, לאחר פגישה עם הועד הפועל של אש"פ, פרסם צו נשיאותי המבטל את החלטת שר הפנים בכל הנוגע למינוי אבו סמהדאנה ולהקמת הכוח הביטחוני החדש (סוכנות הידיעות האיטלקית AKI, 21 אפריל). מנהיג החמא"ס ח'אלד משעל, בנאומו במחנה הפליטים ירמוך (21 אפריל) דחה את מהלכיו של אבו מאזן בציינו כי לממשלה זכות להקים כח להגנה על המולדת ולהשלטת חוק וסדר. אבו סמהדאנה רמז כי יתעלם מהצו של אבו מאזן (אי.פי. עזה, 21 אפריל).

התבטאויות אבו סמהדאנה

5. ג'מאל אבו סמהדאנה, **לאחר מינויו**, העניק ראיונות לכלי התקשורת הערביים והמערביים, בהם הבהיר :-

א. **משימתו תהיה לפקח על תפקוד מנגנוני הביטחון**, להשליט סדר ולאכוף את החוק. משנשאל על ירי הרקטות השיב, שזהו עניינם של הארגונים השונים וש"הממשלה הפלסטינית לא ביקשה שנפסיק את ירי הרקטות..." (סוכנות הידיעות "ראמתאן", 20 באפריל).

ב. **"ועדות ההתנגדות העממיות" שבראשותו תמשכנה לבצע פיגועים גם לאחר מינויו**. לדבריו פעילותו במסגרת משרד הפנים אינה עומדת בסתירה לפעילותו כמפקד "ועדות השחרור העממיות" (סוכניות Pal-Media ו"מעא", 21 באפריל)

ג. **בדעתו להמשיך ולהיות מעורב בפיגועים :**

"We have only one enemy. They are Jews. We have no other enemy. I will continue to carry the rifle and pull the trigger whenever required to defend my people" (ראיון ל"סאנדיי טלגרף" הבריטי, 23 אפריל).

ג'מאל עטאיה זאיד אבו סמהדאנה – דיוקנו של טרוריסט



מקור: אתר האינטרנט של ועדות ההתנגדות העממית
www.moqawmh.com

6. ג'מאל אבו סמהדאנה (אבו עטאיה) נולד בשנת 1963 במחנה הפליטים אלמע'אזי שליד דיר אלבלח, אשר במרכז רצועת עזה. משפחתו עקרה למחנה הפליטים רפיח שם הוא ומשפחתו מתגוררים כיום. הוא אב לארבעה בנים ולבת.

7. אבו סמהדאנה סיים את לימודי בית הספר התיכון ברפיח והצטרף לתנועת ה"פת"ח". אחיו פעלו גם הם בשורות ארגוני הטרור. אחיו צקר פעל במסגרת "כוחות השחרור העממיים" ועבר ללבנון שם נהרג ב-1975. האח השני טארק היה פעיל בולט ב"פת"ח" ונהרג בסבב בקודם של העימות האלים בשנת 1987. בני חמולת אבו סמהדאנה עוסקים גם בפשיעה ובהברחות בין הרצועה למצרים.

8. בשנת 1982 נמלט אבו סמהדאנה מהרצועה משום שהיה מבוקש ע"י צה"ל. ממצרים הוא יצא לדמשק ואחר כך למרוקו ולתוניס שם שהה שנתיים. מתוניס הוא יצא לגרמניה, השתלם בה במכללה לקצינים, וסיים אותה כקצין ב-1989. אחר כך חזר לאלג'יריה, התחנה האחרונה במסעותיו בחו"ל.

9. בשנת 1994, בעקבות הסכמי אוסלו, חזר אבו סמהדאנה לרצועת עזה, למרות התנגדותו להסכמים ולנורמליזציה עם ישראל. לאחר שובו לרצועה הוא שולב במנגנון "הביטחון הלאומי" של "הרשות הפלסטינית" במסגרתו פעל עד פרוץ העימות האלים הנוכחי.

פעולתו הטרוריסטית במסגרתו "ועדות ההתנגדות העממית"

10. בספטמבר 2000, עם פרוץ העימות האלים הנוכחי, הקים ג'מאל אבו סמהדאנה את "ועדות ההתנגדות העממית" כאלטרנטיבה מיליטנטית ל"פת"ח". הארגון הוקם ע"י פורשי "פת"ח" ופעילים לשעבר ממנגנוני הביטחון הפלסטינים. בנוסף לכך הצטרפו לארגון אנשי חמא"ס לשעבר וכן פעילים שמקורם ב"ג'יהאד האסלאמי בפלסטין" וב"חזית העממית".

11. לאחר הקמתו החל הארגון לבצע פיגועים נגד ישראל, אשר הלכו והתרבו הודות לסיוע הרב שהועבר אליו ע"י גורמים חיצוניים. הארגון הסתייע במנגנון הביטחון המסכל של "הרשות הפלסטינית". כמו כן הסתייע הארגון בגורמים איראניים הפועלים מלבנון ובארגון ה"חזבאללה" עבורו שימש כ"קבלן" לביצוע פיגועים תמורת תשלום. בשנים האחרונות, ובמיוחד במהלך ה"הרגעה", הסתייע הארגון בתנועת ה"חמא"ס" כחלק ממדיניותה לסייע מאחורי הקלעים לארגוני טרור אחרים לביצוע פיגועים איכותיים¹.

¹ הסיוע של החמא"ס נוצל גם ל"סגירת חשבונות" במישור הפנים - פלסטיני. דוגמא בולטת היתה ההתנקשות במוסא ערפאת (7 ספטמבר, 2005) ע"י פעילים מבצעיים של "ועדות ההתנגדות" בסיוע החמא"ס ויתכן גם בהנחייתה.



לוגו "ועדות ההתנגדות העממית" (מימין) ניתן להבחין בדמיון הבולט ללוגו של ארגון ה"חזבאללה" מלבנון (משמאל).

12. הארגון ביצע שורת פיגועים קטלניים נגד יעדים אזרחיים ונגד כוחות צה"ל ברצועה בתוכם בלטו :-

א. פיגועי מטען וירי נגד יעדים אזרחיים :-

(1) ירי לעבר אוטובוס, שהוביל עובדים של "רשות שדות התעופה" באזור מסוף רפיח (8 באוקטובר 2000, 8 ישראלים נפצעו)

(2) ירי לעבר כלי רכב ישראלי בציר כרם שלום – מסוף רפיח (8 בנובמבר 2000, ישראלית נהרגה).

(3) פיגוע מטען נגד אוטובוס ילדים סמוך לכפר דרום (20 בנובמבר 2000, 2 הרוגים).

(4) ירי טילי נ"ט לעבר כפר דרום (יולי 2003, 4 פצועים)

(5) רצח בני משפחת חטואל : - שני מחבלים רצחו מטווח קרוב בני משפחת חטואל לאחר שפגעו במכוניתם בציר כיסופים.

הנרצחים היו טלי חטואל (בחודש השמיני להריונה) וארבעת בנותיה, כולל תינוקת בת שנתיים (2 מאי 2004).

6) **ירי לעבר רכב אזרחי** בציר כיסופים (24 ביולי 2005, 2 הרוגים).

ב. **פיגועי מטען רבי עוצמה נגד טנקי צה"ל וחדירה למוצב צה"ל:**
 פיגוע מטען ב-14 בפברואר 2002 (3 הרוגים); פיגוע מטען ב-14
 ב- במרץ 2002 (3 הרוגים); פיגוע מטען ב-5 בספטמבר 2002 (הרוג
 אחד וארבעה פצועים); ב-26 בספטמבר 2004 בוצעה חדירה למוצב
 צה"ל במורג (3 חיילים הרוגים וחייל פצוע).

13. בשנה האחרונה התמקדה פעילות הטרור של "ועדות ההתנגדות העממית" בעיקר **בירי רקטות "קסאם" ופגזי מרגמה לעבר יישובי הנגב המערבי** מאז ההינתקות היה הארגון מעורב גם **באכונות טרור ביהודה ובשומרון** ובכלל זה העברת ידע, הקמת תשתיות לירי תלול מסלול, הברחת מומחי חבלה ומחבלים מתאבדים. כך למשל ב-5 באוקטובר נעצרה סמוך למצפה רמון חולייה של שלושה מחבלים בכירים מ"ועדות ההתנגדות העממית" שהיו בדרכם לגינין ונשלחו ע"י ג'מאל סמהדאנה ואלעבד קוקא, שני בכירי הארגון.

14. יוזכר כי "ועדות ההתנגדות העממית" הם אלו, אשר עמדו ככל הנראה מאחורי **הפעלת מטען נגד השיירה האמריקאית בבית חאנון שבצפון הרצועה (15 באוקטובר, 2003)**. בפיגוע נהרגו שלושה מאבטחים אמריקאים בעת שליוו את נספח התרבות האמריקאי. "הרשות הפלסטינית" נמנעה עד עצם היום הזה מלמצות את החקירה בנושא.

15. כמי שעמד בראש "ועדות ההתנגדות העממית" היה ג'מאל אבו סמהדאנה אחראי לשורה ארוכה של פעולות טרור ובחלקן אף היה מעורב אישית. בין השאר היה אחראי להריגת שבעת חיילי צה"ל בפיגועי המטען הקטלניים נגד טנקי "מרכבה" (בשנת 2002) ולרצח חמש בנות משפחת חטואל (בשנת 2004). ג'מאל אבו סמהדאנה הינו מבכירי הטרוריסטים המבוקשים ע"י ישראל, ופעמיים ניצל מניסיונות להורגו בסיכול ממוקד.